

Inatsisartunut ilaasortaq
Aqqaluaq B. Egede
Inuit Ataqatigiit

§ 37 tunngavigalugu apeqqummut 2019-022-mut akissut

Brevdato: 25-01-2019
Sags nr. 2019 - 1487

Asasara Aqqaluaq B. Egede,

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu meeqquerivinni perorsaasut akissarsiaat pillugit Naalakkersuisunut apeqqummik nassiusaqarsimavutit. Apeqqutit uannit akineqartussatut innersuussutigineqarsimavoq.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Meeqquerivinni sulisut aningaasarsiaasa qaffanneqarnissaat Naalakkersuisut qaqugu pisussasut isigaat?

Aallaqqaasiullugu perorsaasut akissarsiaat sulinermilu atugaat pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 242 oktober 2018-imeersumut akissut inussiarnersumik innersuussutigineqassaaq.

Perorsaasunut tunngasunik politikikkut isumaqatiginninniarsinnaanermut piginnaatitsissut isumaqatigiissut naapertorlugu Isumaqatiginninniarnermut Isumaqatigiissuteqartarnermullu Ataatsimiititaliakkoortillugu kommuninik qanimut suleqateqarluni aalajangersarneqartarpoq. Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiannik (NPK) nalinginnaasumik isumaqatiginninniarnissat tulliit 2020-mi ingerlanneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna nunatsinni ulluunerani kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni perorsaasutut sulisut pillugit Naalakkersuisut NPK-llu isumaqatigiissutaata maanna atuuttup siusinnerpaamik ulloq 31. marts 2020 atuukkunnaarnissaanik patsiseqarpoq, takuuk isumaqatigiissummi § 65, imm. 1 ima oqaasertaqartoq:

*“§ 65 Piffissaq isumaqatigiissutip atuuffia.
Isumaqatigiissut una 1. april 2016-imiit atuutilerpoq.
Isumaqatigiissut illuatungeriinnit tamanit qaammatinik 3-nik siumut
ilimasaaruteqarnikkut 31. martsimut
atuukkunnaartussanngortinneqarsinnaavoq, taamaattorli
siusinnerpaamik 31. marts 2020-mi.”*

2. Meeqkerisut aningaasarsiaasa piaartumik qaffanneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut immikkut ittumik suliniuteqarpat?

NPK-mik isumaqatiginninniarnissanut tullernut politikikkut isumaqatiginninniarnissamut piginnaatitsissutissamut suut sinaakkutigineqassanersut Isumaqatiginninniarnermut Isumaqatigiissuteqartarnermullu Ataatsimiititaliami suli sukumiinerusumik oqaluuserineqanngilaq.

Perorsaasut amerlanersaat kommunini atorfeqarnerat pissutigalugu, aningaasatigut sinaakkutissat kommuninut naleqqussarneqassapput.

Ulluunerani paaqqinnittarfinni NPK isumaqatigiissut naapertorlugu suliffeqartut 70 procentii toqqaannartumik kommunini ataanni suliffeqartuupput. Sulisut sinneri ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni suliffeqartuupput, taakkulu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu isumaqatigiissutaat naapertorlugu maanna kommuninut nuunneqarput.

Taamaammallu immikkut akissarsiat qaffanneqarsinnaanerisa kingunerisassaataatsimoortumik tapiissutinik isumaqatigiinniarnissani pisussani oqaluuserineqartussanngortinneqarsinnaavoq.

3. Meeqkerivinni sulisunik amigateqarneq aqqinniarlugu nuna tamakkerlugu iliuusissanik Naalakkersuisut aallartitsisimappat?

Aap. 2019-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu pineqartumi immikkut suliniuteqarnissaq siunniunneqarpoq. Taamaalillunilu qulequttap "*Meeqqat atualinnginnerini perorsaasutut ilinniarsimasut amerlanerusut*" ataani ima allassimasoqarpoq:

"Meeqqamik meeraaqkerivinnut, ulluunerani paaqqinnittarfinnut ulluuneranilu neqeroorutinut ingerlalluartunut angajoqqaat periarfissaqartariaqarnerat. Peqatigisaanik tamanna meeqqanut inuusuttunullu suliassaqarfimmi pingaarnerusumik anguniakkap angunissaanut tunngaviulluni, tassunga ilanngullugu meeqqat atuarianni aallartinnissaannut pitsaarnerusumik meeqqat aallaaveqarnissaat.

Aningaasat pillugit isumaqatigiissummi partiit taamaattumik annertuumik pingaartippaat suliassaqarfimmi sulisut atorfinitsittamerisa, ilinniartitaanerisa, pikkorissartinnerisa aalajangiussimaneqarnissaasalu qulakkeerneqarnissaat.

*Naalackersuisut Periusissiamut Iliuuseqarnissamullu
Pilersaarutaat nutaarluinnaq isiginiarneqartunik ukuningga
imaqarpoq: 1) Sulisut atorfinitsinneqarneri sulisorinnarnissaallu, 2)
Ilinniartitaaneq pikkorissarnerlu, 3) Suliffimmi avatangiisit, 4)
Qarasaasiaqarnermut tunngasut aamma 5) periusissiamut
iliuuseqarnissamullu pilersaarutip nalilersornera, malitseqartinnera
iluarsisarneralu.*

*Aallussiffiusut ataasiakkaat tamarmik ulluunerani paaqqinnittarfinni
sulisunut siunnerfeqartunik suliniummik ataatsimik arlalinnilluunniit
imaqarpoq. Taakku siunnersuutigineqartutut
naammassiniarneqartariaqarput. Aningaasanut inatsit pillugu
isumaqatigiisummi taamaalilluni pilersaarutip ilaanut,
aningaasalersornissaannik nassaarfioriinngitsunut aningaasanik
qulakkeerinninnissamut sillimmateqarpoq, suliniutinullu
amerlanerusunut sillimmatit, ilanngullugu “meeqquerivinni
pikkorissunik sulisoqalernissaq anguniarlugu qanoq iliorluta
perorsaasutut ilinniarnep sulinissallu pilerinarnerulernissaa”
pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinneq (UKA 2018/136).”*

Tamatumalu saniatigut Ilinniartitaanermut, Kulturimut Ilageeqarnermullu
Naalackersuisoqarfiup suliap killiffia pillugu makku paasissutissiissutigai:

*“Ilinniartitaanermut, Kulturimut Ilageeqarnermullu
Naalackersuisoqarfik kiisalu Perorsaanermik Ilinniarfik (PI/SPS)
Naalackersuisut ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut pillugit
periusissiaanni iliuusissatullu pilersaarusiaata kingunerisaanik
PI/SPS-ip naliliivigineqarnissaa siunertarlugu suliniutissatut
pilersaarusiornermik aallartitsipput. Naliliineq taanna 2019-mi
2020-milu ingerlanneqassaaq.*

*Taamattaaq isumaginninnermut tunngasuni sulisut
ilinniarsimangitsut piginnaanngorsarnissaannik pisariaqartitsineq
pillugu suleqatigiisitaq nalilersuineramik suliaqaleruttorpoq. Suliaq
taanna 2019-p qiteqqunnerani piariissaaq.*

*IKIN Ilinniartitaanermullu Aqutsisoqarfiup ulluunerani
paaqqinnittarfinni sulisut pillugit periusissiap atortuulersinneqar-
nissanut piffissamik pilersaarut nutarterpaat. Ilinniartitaanermut
Aqutsisoqarfik suliame sulisuugallartumik atorfinitsitsivoq,
taassumalu ulluunerani paaqqinnittarfinni sulinerme avatangiisit
pisortatullu ilinniartitaanernik pilersitsinissami suliniutissat
pilersaarusiorgillu aallarnissavai. Tamatumalu saniatigut
Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ulluunerani paaqqinnittarfinni*

sulisut pillugit Naalakkersuisut periusissiatut iliuusissatullu pilersaarusiaata 2022-p tungaanut ingerlaavartumik nalilersorneqarlunilu aaqqiiffigineqartarnissaa qulakkiissavaa. Periusissiamik iliuusissatullu pilersaarummik nalilersuineq aaqqiinerlu kommunit soqutigisaqartullu allat peqatigalugit ingerlanneqartassaaq.”

2019-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut, Siumumit, Atassumit, Nunatta Qitornaanit, Inuit Ataqatigiinnit Demokratiniillu atsiorneqartoq tunuliaqutaralugu, piffissami 2019-2021 ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut pillugit periusissiatut iliuusissatullu pilersaarutip atuutilersinneqarnissaa siunertaralugu sillimmatit katillugit 6,5 mio kr.-nik annertussuseqartut immikkoortinneqarput. Aningaasat taakku konto pingaarneq 20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit immikkoortinneqarallarput.

4. Meeqqerivinni sulisut aningaasarsiaat qaffanneqassappata tamanna qaqugumiit atuutilernissaa pillugu Naalakkersuisut siunnersuutissaqarpat?

Apeqqutit 1-3 akissutaat innersuussutigineqarpoq.

5. Meeqqerivinni sulisut tunngaviumik aningaasarsiaasa qaffanneqarnissaat pissangippat Naalakkersuisut periarfissatut ammaffiginerpaat meeqqerisut tapiinik aaqqissuussinermik atuutsitsilissallutik?

Piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup qeqqani akissarsiat aalajangersarneqarnerannut tunngasunik immikkut ittumik isumaqatigiinniarnissanik ingerlatsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup qeqqani sulisartut aalajangersimasut akissaataasa annertusinerat annertuumik ajornartorsiornartussaavoq.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut pineqartumi sulisut amerlanersaat kommunini atorfeqartuupput, suliniutillu apeqqummi taaneqartut taamaamat kommuninik isumaqatigiissuteqarnikkut pissallutillu akuersissutigineqartussaassapput.

Nunarput tamakkerlugu politikerinit suliniuteqarnerinit sunniinerit, isumaqatigiissuteqarfiusut sinnerinut sunniuteqartussaapput, tamakkulu aningaasatigut siumut takorloorneqarsinnaanngitsunik

kinguneqarsinnaallutillu, peqatigisaanik isumaqatigiinniarnernik ingerlatseriaaseqarnermut akornusiisussaapput. Isumaqatigiinniarnernik aaqqissuussinitta sanarfineqarnerani, illuatungeriillutik isumaqatigiinniartut isumaqatigiinniarnernik periutsip iluani nammineq isumaqatigiissutiminnik isumaginnittarnerat ilisarnaataavoq. Aatsaallu isumaqatigiinniarnernit isasoornersa kingunerannik suliffeqarnikkut annertuumik saqitsaattoqarnerani politikikkut akuliunissaq pissusissamisoorsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut apeqqutit 1-5 akissutaat innersuussutigineqarput.

Apeqqutip uuma akineqarnerani Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (IKIN) ilassuteqartinneqarnera naggasiullugu paasissutissiissutigineqassaaq. Tamatumalu saniatigut akissut Isumaginninnermut Inatsiseqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut Naalakkersuisullu Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut tusarniaassutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq